

Matth. 5. kedgy-elattol, ha tulajdon a' jobb kezed, *szemed* az az, oly
29. 30. kedves, szerelmeles, és oly igen szivedhez ragadott csat-
lodott marhád léfzen-is az. De azt-is meg-lásd, hogy ál-
hataros-is, sőt idővel mind jobb jobb erőt vévő legyen.
az a te Christushoz buzult szerelmed, mint a' jó jelenlé-
Matth. 13. gő *pulsus*, verdeklés. *Ac*ac ideig hívőc, ha nem, *töm*
v. 6. mint zöldellenek-is, s' mely nagy reméniséget ígérnek-is ma-
gok felől; de végre ugyan ki-száradnac.

Misodszor, Probáld-meg, az Isten igéjéhez-is, micsó-
dás vonodást találjz lelkedben.. Mert a' hit hallásból va-
gyon, azt mondgya. szent Pál, *Rom. 10. v. 17*; az-is az ő
igaz eledele, mely által táplálódik. Valamint azért a'
szoptatos gyermeknek, csac mutatja-isa' Dajka a' csecset,
annyira fel-indul ahoz az ő kívánsága, hogy meg bete-
gednéc ha mindgyárt azt nem kaphatná. Illyen indulatuak-
nac mondgya szent Péter. s' hagyja lenni az igaz hiveket:
1. Pet. 2. 2. *Mint a' mostan születetett gyermekek, az Isten beszédinek a-
maz tiszta tejét kívánjátok, hogy ennek általa nevedkedjete.* A'
ki csac véli hogy hiti vagyon, s' nincs, idegen annac szí-
ve az Igétől, kivált-képpen midőn az hathatosán sza-
battatic, illetetic ő rejá, a' mint Herodesre, *Marc. 6. 18.*

Ez kettőből, végére mehetczalkalmasént, ha kicsiny
hited igaz jó hité, nemé? Fel-találván hogy jó, vala-
mint ez nagy hibában magadnac ne tessél; hanem meg-
szánván bánván. félszegségedet, s'iefs Isten. kegyelme
szerént fel-épülni, a' fellyebb meg-értett uton és mo-
don: áhíthatosán reménkedvén Istenne a' Ta-
nétványokkal: *Uram! nevelde-meg az én bi-
remet! Amen! Amen!*

IGAZAK SORSA

c' világon.

Mellyet

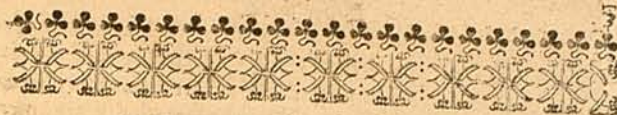
A' TEKENTETES ES NAGYSA-
GOS BOCSKAI ISTVAN Uram, KI-
RALY Urunk ő Felsége belső Tanácsa, és Zem-
plén Vár-megyénec főispánja, szerelmes
Hűtős-Társának;

Néhai Tekéntetes és Nagyságos LONYAI
SUSANNA Asszonyomnak, leg-utolsóbb tisz-
téségénec meg-adásában pradicállot, a' Temetési-
nek helyén, ugy-minta Szereda-hellyi Egy-ház-
ban, az utolsó Hónac, vagy November-
nec 12-dik napján 1656-ben,

MEDGYESI PÁL.

Nyomtatott Sáros Patakon 1657-ben.

K E Z D Ő - B E S Z E D.

TEkéntetes és Méltóságos szent Gyülekezett, Chri- ^{1. Petr. 1.}
 stus drágaköves Vérének, az Atya Istennél kedves és sze- ^{19.}
 relmetes Árra; immár Isten. segítségéből, ez Ur-
 ban ki-múlt néhai Tekintetes és Nagyságos LONYAI
 S. U S A N N A Alszonyomnac; Tekéntetes és Nagysá-
 gos Bocskai István Uram Ő Nagysága, K I R A L Y Urunc
 Ő Felsége belső tanácsánac, és Zemplén-Vármegyénec
 fő Ispánjánac, szerelmes házastársánac Testével a Sirhoz,
 az örökre való házhoz érkeztetec. A meg-hűlt meg hide- ^{Eccl. 12. 7.}
 gedett szegén' Tetemec már egyebet nem várnánac, hanē
 csak az egy el-takarétást, az ő anyyoknac a földnec ke-
 belében, jövendő boldog fel-támadásnac reménysége alát.
 De az ti várakozástoc, épületetec, és az jelen lévő Ur nap-
 ja Tanétást kíván. Melyre kérjünc mennyei segítséget.

Hatalmas erőss Ur Isten, kinck ugy-mint élet és halál U-
 ránac, ez mindkettőnec kulesa kezében vagyon, mi szegény ^{Apoc. 1.}
 poroc és hamvac, a földig magunkat te előtted meg-hajtván, ^{18.}
 lelki töredelmességgel emlekezünc régi pártolkodá- ^{Gen. 18.}
 sunkrol, kik egy kis nyálánságért, Első Szülcinben az ör- ^{27.}
 dőgi csalárdság miat te tölled el-szakadván, mindnyájan
 halálra sententiáztatánc: és immár az ulta a halál uralko-
 dic még azokon is, kik az Ádám esetinec hasonlatossága szerént ^{Rom. 5. 14}
 nem vétkeztenec. Kérünc, amaz tökéletes bűn tisztító
 Aldozatnac, az Ur Jesus Christus halálánac hathatós ér-
 demességével, mind eredet, s mind penig cselekedet-bé-
 li minden rút bűneinknec, légy irgalmas, kegyelmes, és

Igazak sorsa.

4
a' te jo lelked által bennünket úgy bíri, úgy igazgats, hogy
értvén s keservevén érezvén mely mulandó világi éle-
tűnc, és ez sok nyomorúságoc alá vetett *teflünknek sátorá-*
lár-háza ma holnap fejűnc felől le-vonattat s nyakunk-
ban szakad; jó idején bőles és csesz sziveket öltözzünk
12. fel a' te kegyelmed által, *tudjuc számlálni a' mi napinkat:*
hogy mikor a' mi ki-költözésünknek is ideje el-érkezik
(mely az oráját sem tudjuc mely hamar meg-létezen) halá-
lunc nekűnc ne halál, hanem *az igazaknak földi sok gonosz-*
szikból való ki-szabadulás, és az örök idveiségre által-me-
netellegyen! Amen! Amen!

PSAL. XXXIV. V.XX.

az Sídó igék szerént.

Sok gonoszfszi az igaznak; de mind azokból
meg-szabadítja őtet a' Jehova.

2. Sam. 21
7. 10.

Ez a' Soltárt Szent David, *mikor,* és mi-
némő alkalmatossággal írta legyen, meg va-
gyon az Soltárnak kezdetiben, mely így va-
gyon, az 1. v. ben: *Davidénke, mikor el-változ-*
tatá az ő szinét Abimelech előtt; ki ki-űzé őtet, és
elmene. Tudjuk a' Sam. 1. kőn. 21. részéből e' dolognak hi-
storiáját. David egykor a' Saul dühösége előtt futván, sza-
lad a' Philisteusok közzé, Gáth Városának fejedelméhez,
chez az Abimelechez, ki ott Samuelnél *Achis*nek neve-
zetik, mely tulajdon neveis vala annak; az Abimelech nev-
penig köz név vala, annak a' Helynek több Királyival,
mint az Egyiptus Királyi mind Pharahoknak hivattatta-
nak, a szerént a' miképpen mais a' Sveciai Királyok *Gusta-*
usoknak, vezetéek neven. Ez Achis Királyhoz szaladván,
mon-

Igazak sorsa.

5
szondom, David, az Udvari Szolgák ottan meg-csinérik
őtet a' Királynak bé mondják, hogy a' volna a' David a'
Philisteusoknak ama' hires nagy ellenségek. Meg értvén
ezt a' David, felette igen meg-rettén; nem találja hirtelen
szabadulásának egyéb modgyát, hanem bolondá teszi ma-
gát: mellyet látván az *Achis,* ki űzeti őtet előlle, s őis dol-
gára mégyen. Mely csudálatos nagy meg-szabadítását vé-
vén Istennek fakad ki ez gyönyörűséges Hálá adó Soltár-
ra: kiben magasztallja Istennek, az ő tisztelő, az ártatlan, a' Soltár-
s minden bizodalmakat ő benne helyhezteső Hivelihez-
való jó voltát: kiket, midőn nagy szükségben s-szorulá-
ban lévén hozzá kiáltanak, meg-halgar, és csudálatosan
meg-szabadít, mint őtet is mostan: a' gonoszokkal penig,
igazságos kemény ítéleti szerént cselekedzik.

Három az Soltárnak Rése. 1. Magát és egyéb Isten-
félőket az Isten nevének dicőítésére, és magasztalására in-
dét v. 2. 3. 4. 2. Okár mondja honnan és miért indult
ő fel az Istennek magasztalására, az 4. 5. 6. 7. 8. dik v-sek-
ben. 3. Int minden Hivelt az Istenben-való bizoda-
lomra, és az ő féltelmére; melyre erőss indító okokat is
ad ki, mellyeket vélsen rész szerént Istennek az ővéihez
való jó voltából, rész szerént az Istenlenség ellen-való
igaz és kemény ítéletiből.

Ez mi fel-vött leczkénk az harmadik avagy utolsó Ré-
sre tartozik: melyben és az a' tájon lévő versekben is, ugy-
mint a' nyolcz utolsóban elejit veszi egy ellenverésnek.
Midőn az Istenfélőknek annyi sok jót ígért volna David,
Isten nevében, nevezet szerént, a' 11. dik 13. dik v-sekben,
hogy *semmi jó nélkül nem szűkölködnek, jó napokat látnak;* ezec
ellen valaki ezt gőrdéthette lobbanthatta volna elő: Ha
lám az Isten tisztelőknec vagyon e' világon leg-több igyec

Igazak forsa.

bajoc, nyomorúságoc; ellenben az kie ő velle nem gondolnac leg szerentsésbek. Meg felele a' Királyi Prophéta: s meg engedi, hogy úgy légyen; de azt mondja, hogy az Hiveknec a' háborúságokban is jó lelki csméretetek vagygon, mely *szűnetlen lakadalom*, szabad menetelec vagygon Istenhez, részesek az ő kegyelmében: ennekokáért ísmi veszedelemben el nem hagyja őket, hanem végtére is ki szabadittja. *Soc gonoszszí az igaznac; de mind azokból ki szabadittja őtet a' Jehova.*

Két felé hasádnak ezek az igék. Az 1. igen keferő jóvendölés, s olyan mint az Izraelnek a' mélységes tengerben bé szállása: *Soc gonoszszí az igaznac.* A 2. gyönyörűsége édes hir a' Canahán földéről, mely olyan már, mint azon népnek ki jutása a' mélységekből, száraz lábbal: *de mind azokból ki szabadittja őtet a' Jehova.*

Az Elsőben (melyről is rendeltm derekasban szollani) Háromra figyelmezzünk: 1. ez szóra, *Igaznac*: 2. e' nép gonoszszí s-hogy igaznac gonoszszí. 3. hogy *soc* gonoszszí. Ami az 1. úgy mint ez szót, *Igaznac*, illeti, az a' kérdés: mi esoda *Igazat* ért, s vagyone inkább *Igaz*, holot az Isten lelke az Irásban nyilvánossággal bűn alá rekeszt mindeneket:

Rom. 11. 2. honnan David azonkéri Istent, *ne pereljen velle szolgájával, mert egy igaz sem találtatott ő előtt az élők közzől.* Szent Pál a' Romaiaknac a' 14. dic Soltárból azt jelenti hogy:

Rom. 3. 12. *Nincsen esac egy igaz is. Nincsen a' ki tudna és meg-kerefné az Istent. Mindnyájan el hajlottak, haszontalanokká lőtenec, nincsen a' kijót cselekednek, nincsen esac egy is?* Felelet. Az Irásban az Igazság, vagy az ügye, midőn valakinek igaz ügye lévén valamely állapotban, arról az, igaznac, ártatlannak mondatik; vagy a' Személye. Melly is vagy tökéletes, vagy esac el-kezdődött, minémő a' Hiveké ez életben, mely nem vég-

Igazak forsa.

végben-ment; hanem rész szerént való s-nevekedő, míg az-is tellyes tökéletességet ér mely nem ez hanem a' más életben leszen meg. A' Személyec tökéletes igazsága vagy Törvényec mondatik, vagy Evangeliuminac: avagy világosban: ez az Személyi Igazság, vagy az, mellyet valaki az egész Törvényec minden hiba és esac leg kisebb fogyatkozás nélkül magafzemellyében, tulajdon maga tehetségével való bé töltésével kereset magánac. Illyen igazság vala Első Szüléinkben az élet előtt, s-ma-is a' Szent Angyalokban, s-Christus Urunkban embersége szerént, *kibűnt nem tött, és családás nem találtatott az ő szájában,* a' 1. Pet. 2. 22. mint Szent Péter szoll. E' féle igazságú igazat ért a' Szent Lelec, az oda fel bé-hozott helyekben, hogy nem találta-tik az egész földön az emberc közzől. *Mert mindenec vét.* Rom. 3. 23. *keztenec, és az Isten dicsőségétől el-maradtac: annakokáért a' törvényec cselekedetiből egy testis nem igazul meg Istennec előtt,* azt állattya Szent Pál. Vagy az Személyi tökéletes igazság, az, mely az-is, áll ugyan a' Törvényec pontról pontra való tellyes és tökéletes bé-töltésében, de nem maga hanem kezes által, ki az Ur Jesus Christus: mely törvény bé-töltést s-a' béli igazságot, az Isten szintén oly valósággal tulajdonét hit által a' meg-igazult hívő bűnöinec, mint ha mind az töltötté volna bé tökéletesen a' Törvényt, s-a' fizetet lakolt volna a' Törvény által hágásért: melyben is áll a' Christus érettűnc-váló kezesége. Azt mondja szent Pál a' Galatiaiknac, hogy minec utánna a' tellyes idő el-jött ki-bocsátta Isten az ő fiát, ki Afzszonyi-állatról lőtt, ki törvény alá adta magát. *Hogy azokat, a' kie a' törvény alát valánac, meg-váltaná, hogy fogadott sínságot vennénec.* Ez a' Christus Törvény alá való maga adása, teszi az ő tökéletes törvény bé-töltését, és annak a' meg-igazétando bűnösöl való által-

haga-

Igazak forsa.

hágásáért lőtt meg. lakolást: mellyekkel nekie örök igazságot és idvéseget érdemlet. Mint reszesüllyön pedig ebben a bűnös, hogy Isten előt ez által meg-igazuljon; világosan jelenti szent Pál Rom. 3. v 24, 25: *Meg-igazalinc ingyen, Isten kegyelméből a' Iesus Christusban lőtt valtságna által, kit Isten rendelt engesztelő áldozatúl, az ő véreben való hitnec általa, az elébbi bűnöknek meg-bocsátásában való igazságna meg-mutatására.* Ismét, c. 4. v. 5: *Annac a' kinem munkalodik hanem hiszen abban, a' ki meg-igazétja a' hitetlen ember, tulajdonéttatic az hit igazság gyanánt.* Ezekből világosan ki-teczic, hogy Isten a' Meg igazétásban hitelent igazét meg-tulajdonétás által: nem munkából vagy cselekedetből, hanem *ingyen kegyelemből, az ő véreben való hitnec általa:* és hogy az az igazság, a' bűnöknek meg-bocsátásában áll, s' nyilatkozik ki.

Nincsen azért az emberek között e' földön; igaz; s' vagy-on-is. Nincsen maga cselekedetiből, vagy maga Törvény bétőlése által tökéletes igaz; de vagy-on elsőben világi ügyekben sok igaz, de e'féle igazról itt szó nincsen; vagy-on ennek-felette, másodszor Christus igazságával hit által meg-igazult igaz; és harmadszor el-kezdett szent és igazságos életbéli igaz-is, minémővec minden igaz hivec. Ez a' mi Leczkénkben lévő Igaz-is illyen: ki noha közlebb, az valóságos szent életre, és abban a' fegyhetetlen jó igyekezetre nézve mondatic igaznac; de ama' felsővel való tekintettel: mivel termő fája s' kút feje az a' Christusban való meg-igazulás, ez utolsónac: mely a' nélkül csak merő hypocritaság, s' fényes vétec.

2. Kérhetni azt-is itt erről az Igazról, miért hogy így egyes számban, s' nem többedesben ecképpen: *Igazak-nac*, emlétteric éz: talán csak egy valamely nagy Szentet, miné-

Igazak forsa.

minémő vala Ijob, vagy magát érti rajta? Méltó ezt megtudakoznunc, mivel az Istennek bölcs lelke, semmit bizonyos, bölcs, s' nekünk hasznos oka nélkül az ő szent Igéjében le nem tőtt. Ennec azért okai, a' Sidó szolláfnac szokása kivől, ezek lehetnec: *Elsőben* hogy meg-tudgyuc mely könnyen visel Isten gondot. Valamint *egy nap Istenec* 2 Pet. 3. 8. *olyan mint ezer nap, és viszont, ezer nap mint egy nap.* Péter Apostol szolláfként: a' szerént, a' soc teméntelen tizfáz ezer Igazac, szintén annyi neki, mint egy: olly könnyű ő szent Felségénec az sokra gondot viselni, mintha csak egy volna; és ugy az egyre mint a' sokra. Ebben a' nagy erőfundamentumban vetette vala meg hitet Jonathan, mikor, egy fegyver hordozó Inafsával a' Philistausoknak nagy roppant Táborokra ütne: *Nem akadály, nem nehez a'* 1 Sam. 14. *Jehovának, soc vagy kevés által meg szabaderani.* Másodszor, 7. *meit az ő Gondviselése nem csak közönséges, hanem kiválte képpen való-is.* Az Igazakra nem csak közönséggel vigyáz: s' vizsgálja, tudja, s' intézi állapotjokat, hanem egyen-egyen-is, külön külön ő forgatja dolgokat. Hallyad a' Dávid szép szavát e'felől: *Az én* (az én, azt mondja nem Pál 1. 5. 9. csak közönséggel az igazakat) *az én bujdosáimnak számár jól tudod: az én könyhullatáimat, a' te tömlődben rakad, avagy nem tudnád azoknac számár?* Azt mondja vala Idvezítőnc a' Tanítványoknak, hogy nékic egyen egyen, még fejenec haj szálai-ú, mind számán vannak. Harmadszor, hogy eszében vegye minden Istenfélő, hogy a' nyomorúságoc e' világon nem csak közönséggel forloc az Igazaknac, hanem egyen egyen, ényim, tied, amazé &c. Azt adja tudnunc Szent Pál 1. Tim. 3. 12. hogy *Mindenec valakic szentül, kegyessen akarnac élni a' Christus Jესusban, áldozést fognac szenvedni.* Sjd. 12. 8. *A' dorgálásban minden fiaknac részec va-*

gond: Azért mindenikünk úgy vegye, várja magára a' próbákat, úgy viselje tőrje mint ha csak magára tartoznának azok.

2. Az Igaznak Gonoszszí. A' Gonosz kétképpen olyan: vagy *magában*; vagy a' *mi érzésünkre* nézve. *Theologic*, szent. Iráti Tudomány szerént ez így fejeztetett ki: Az Gonosz vagy *bűnnec*, vagy *bűntetési* nec gonoszíza: *Ethice*, az Erkölcös Tudományában így: A' Gonosz vagy *rusnya*, vagy *szomorú* gonosz. Itt az *Igaznak Gonoszszí* nem magokban, hanem a' *mi érzésünkre* nézve neveztetnek úgy: nem bűnnec, nem rusnya; hanem *bűntetési* nec gonoszízi azok; az nyomorúságok és szomorú gonoszoc. Egy ízóval a' minden féle, az az, testi lelki és minde a' nével nevezhetendő próbák, kereszt viselés, értetternec, valamelyec valaha keresztyén Isten félt emberen szoktat forogni; mint ez, az egész Soltárnac mind alkalmaságából, céljából és alkalmánjából (mellyekről már értettünk) meg-teszic.

3. Sok Gonoszízi. Sokak bizonnal, mind *közönséges természetekben*, vagy *állapotjokban*; s' mind megkülönböztetett *nemeiben*; és a' menyiben egyik emberen is másikon is szoktat forogni, *meg-határozás képpen*. Mert nem csak *Testiek*, hanem *lelkiek* is azok. A' *lelkiek*, minéművec, a' lelki kísértetec, és a' keserves fok bűnőc: mellyec noha csak *játekok* a' hitetleneknek, de oh mely nagy lelki keferőség s' törődés a' hiveknek, úgy hogy fokszor halál által is kívánának meg-szabadulni azoktól! Jussón észünkben itt a' vagy csaka' szent Pál ama' keserves sohajtráfa: *Oh én nyavalyás ember! kitsoda szabadat meg-engemet ez halálnac testéből?*

A' *Testiek*, mellyec ez életbéli nyomorúságoc, s' a' rettenetes minden féle halál. A' nyomorúságoc menyit fok számtalan féléc! Leg-először is csak az egy nyomorult

Elérünk

Életünket, magunc sem tudnók ki-beszélni, a' melly sokak ostromolják, mint a' fok szörnyű félelmek, rettegések, szerencsétlenségek, veszélyec, szomorú esetec, történetec, reánk törések, fenekedések nagy romlásunkra meg-vetett hálóc; s' több számtalanoc! Változando kis *Egészségünk* ellen, hadakoznac a' fok külömb-külobb némű nyavalyák, betegségek: jo *Hírünk nevéncellen*, a' mérges nyelvec, szolálóc, rágalmaszóc és gyalázatoc. *Szerelmefinkhez való Indulatunkban*, azoknac szüntelen féltés, rajtok- való fok keferések, siralmac miat lelkünkben fokszor ugyan megfojlodunc. *Javainkban* a' fok kár-vallásoc eméltetnek meg, s' fogyatnak-el: s' egyéb mindenünkben is mind e' képpen vagyon dolgunc. Sokak az *Igaz gonoszszí* a' Nyomorúságoc, fokac *ágaira* bogaira nézve is, mellyeket ha számlálni akarnék, egész *Theologiat* minden oázlái szerént, mind a' *Philosophiát* az orvoslái Tudományát, a' fok *Decretumokat* s' többeket fel-kellene forgatnom s' elő-hoznom: mely nem egy órát, egy napot, de éltendőket, kívánna. Mert csak a' *lelki* próbák és kísértetec; annac felette az iszonyu fok vétkec, s' azokon való törődések, s' lelki szorongatásoc, számmal hajunc szálait felyül haladják. Csac ama' két bűnnec Dávid menyit bűvát s' gyötrelmit vallá lelkében! a' kétségben eséssel kezdet miattoc meg-küzdeni, mint az 51-dik Soltárból, ha valóban meg-fontoljuc meg-teszic. Szent Pált amaz *testében ragadott egy-hegyes őstön*, menyit faggatá!

A' *Testiek*ket illetni sem mérem, el-iszonyodván a' *foka* ságoztól. Jo *hírünkben nevéncellen*, valahány képpen, s' menyiszer, és a' menyiktől moeskoltattat ember, mind annyi a' *Gonosz* az ellen. *Szerelmefinkhez való Indulatunk* ellen is, valamenyi képpen tudunc természet szerént testünkön

B 2

vérvün-

2. Cor. 12.
7, 8, 9.

Igazak sorsa.

vértünkön, Jo akarainkon Barátinkon, nyomorult Felebarátinkon, a' Joseph romlásán szánakodni, s' szorgalmatofkodniazoc felől; mind annyi a' Gonosz. Javainc s' jószáginc ellen, a' menyit féléc az Istennec áldási rajtunc, s' menyiszer valóc, mind annyi s' sockal többek is a' Gonoszoc. Egészségünk nec Ellenségi annyi sok, a' menyic a' nagy és apobb tagoc, s' azoknac minden részecskéji bennűnc. De ha csak annyi volnának: holott ugyan azon egy tagocska s' rész, menyit sok féle nyavalyác veszélyec alá vagyovetvén! Magoc az Orvos Doctoroc, nem értic mind annyi sérénységgel, s' olly sok száz esztendőc alatt való vizsgálódóc, próbajoc után is, hány féléc a' nyavalyác, menyic mind őszvésséggel, s' mind micsoda; de kiváltképpen hányszor jönnec rejanc. Csak az egy Hideglelés nec menyit sok a' Neme! Az Elet ellen, oh nagy Isten, menyia féléclem rettegés, bánkodás, veszély, Ellenségtől, alattomban valotol és nyiván valotul, még barátinktól is sokszor, az Oktalan állatoktól, Vadaktól madaraktól! Iőt csak egy férgeske is, egy darás, méh, pók, &c. el-fogyathatja, Isten recánec bocsátván szegény életünket: a' kötés a' gerendából, egy kővecske a' rakásból, ottan agyon verhet, a' mint megcsétt sokakon. Előbb el-hagyna engem a' nap, hogy nem mint ebben csak menyire is elő mehetnec. Midőn valahol valamely nagy Oriás nac, vagy egyéb Allat nac fel-függezett tetemét, vagy igazán ki-írott képét látjuc; mindjárt hozzá vetűnc s' meg-ítéljuc minémű oktan nagy lehetet maga az egész Allat, vagy ember, ahoz a' tetemhez képest; ha szintén őnnön magokat nem láttuc is. Az egy 2. Cor. 11. szent Pál veszélyit azért, a' mint maga Laistromban vőtte, 1. 23. &c. csak igen summáson, ez okon im elődben támasztom, meg-aránzhadd az egy emberhez képest, a' több sok millió igazak-

Igazak sorsa.

Igazak nac, kik világ kezdetitől fogva e' koráig voltac, s' leljnec világ végezetig Gonolizti, mely teméntelen megszámlálhatatlan sokac! Ez az Apostol nyomoruságinc Laistroma, 2. Cor. 11. Bőséges fáradságoc, sok sebek, nehéztömlősözés, gyakoralalos veszedelmec. Sidóktól őt izben való meg-csapatás, háromszori meg-veszszözés, egy széri meg-kövezés, három uttal való tengerben merülés, hajótörés miat, éjel nappal a' mélységben létel. Sokszori veszedelmes utazások, félelmes veszélyec folyó vizeken, latroc miat, a' maga saját nemzecségemiat, pogányoc miat: városokon, pusztákon, tengeren, hamis atyafiac közöt. Nyughatatlanság, nyomoruság, vigyázás, éhezés kop-lalás, szomjuhozás, gyakoral bójtölés, fázás dedergés, ruhátatlanság: am a' minden nap ellene támadó, ki vől belől való szorongattatás, busongás az Ecclesiác miat. Ez a' rövideden.

Mind ezekből láthatjuc s' meg-tanulhatjuc, Nem Tanuság: hogy az Istennec Szerelmessé ki-fogattattanac volna, a' teméntelen sok lelki testi bántodásoc vag y próbác alól; de inkább ha kik, őket terhelte nec leg bővebben ezekkel.

Mikor szent Pál Lystrában meg-kövezéc a' Sidóc, és magát meg-cizmélvén fel kele, hogy az ő kerészitben az ujonnan ítétt Tanítványoc meg-ne űtköznéc, és az Evangeliumi tudománytól el ne szakadnának, ez hivec közönséges szomorú állapotjoknak meg-gondolásával vigasztalja lelkeket azoknac: Sok nyomoruságoc által kell bé 2. Cor. 11. menni Istennec országában. Mint ha mondaná: Nem kell 23. egy kegyes Istentől embernek is abban meg-űtközni, hogy oly sokac az Igaznac Gonolizti; mert ez állapot rendeltetett ő nékic útul menyországra: A' mint ellenben a' tágas út, mely viszen a' veszedelmecre, gyakrabban világ szerént szerencsés, mint Abrahám mondja vala a' kinok Luk. 14. közöt kinlódó gazdagnac. 26. B 3. Meg-

Meg ütközik ugyan ebben, nem csak az inye tölt világ;
 Ijobi. 21. de még a' Nagy Hivec közzől-is sokan, mint Ijób, David,
 7. 8. 9. &c. Jeremias, s' többec. David azt mondja a' 73-dik Soltrárban:
 Jer. 12. 1. 2. *Meg hanyarlostana az én lábam, és kicsiny hja hogy el-nem-
 Psal. 73. 2. szamodtanac. Mikor irigykednem a' kevélyekre, és a' gonoszok-
 3. &c. nac jó szerencséseket látnám. Mert nincsenec a' halálnac kötele-
 ben, és az ő erejce állandó. Az embereknek nyomorúságokban
 nincsen részec, és az emberekkel együtt nem nyomorgattatnac.*

Ime e' gonosz emberc mely nagy szerencsében nevelic ereje-
 ket e' világon. Annakokáért én hijában tartottam tisztán az én
 szívemet, és hijában mostam ártatlanságban az én kezeimet.
 Mert minden-nap nyomorgattattam, és minden reggel ostromo-
 zom. Híszem nagy ütközet ez! Hogy nem ütköznének
 tehát az Istentelenec, kik mindeneket csak a' magoc vilá-
 gi hasznokból mérséklenc; a' kik úgy szólnac mint a' go-

Malach. 3. nosz Sidók Malachiáfnál: *Hijában Istent tisztelni, mi nyere-
 14. 15. ség benne, mikoron az ő törvényét meg őrizendjúc, és alázatos-
 san viseljúc magunkat a' Seregeknec Ura előtt? sőt inkább boldo-
 goknac mondjuc a' kevélyeket, nevednek a' kik hamiságot cse-
 lekepszec, és a' kik kísértic az Istent, meg szabadólnac.*

Felelet. A' Hitetlenec boldogságáról (hogy ezen-
 kezdem) kikhez most nem sok közöm, csak azt mon-
 dom, a' mit Abrahám felelt vala a' Gazdagnac. Emlekez-
 He. 16. *szél rejá hogy te a' te javaidat el vőtted a' te életedben, Lazár-is
 25. az ő nyavalyáit &c.* Melyhez képest, keresztiül, viszsa esik
 az ő részéről az én leczkém, így: *Soc szerencséji a' Hamis-
 nac; de végtére az örök kínokra veti őtet Isten.* A' Hivének
 részéről ezek a' többi közöt a' terhes okok, melyekért
 Isten őket e' világon annyi sok nyomorúságoc alatt tartya.

Okai. 1. Isten részéről, mert *Először, sok az ő szent Felség-
 szerelme hozzájoc s' rajtoc.* Az atyai szerelme pedig azt
 kíván-

kívánja, hogy ottan ottan dorgálás s' veszfűző eséc a' sze-
 relmetes fián. *A' kit szeret a' Jehova, meg-dorgálja, miképpen Prov. 3. 2.
 az atyais a' fiát, a' kinec javát akarja, azt mondja a' Peldabe-
 tzedekben Salamon. Gyűlölség nec, sőt fatyuságnac jele,
 ha nincsa dorgálás, a' veszfűző, a' mint ezeket-is mind a'
 kettőt a' szent Lelec állattya: az első a' meg-nevezett
 könyben; a' másikat a' Sidókhoz irt Levélben. A' ki ug-
 ymond, meg-tartoztatja az ő veszfűzőjét, gyűlöli az ő fiát: a' ki
 pedig szereti azt, idején bölcseségre tanítja; tudniillik a'
 veszfűzős, dorgálás által e' szerént a' fiús, a' ki szereti a' dor-
 gálást, szereti a' tudományt; a' ki pedig gyűlöli a' fenytéket, ok-
 zalan botor. Prov. 13. 24. & 11. v. 12. A' ki dorgálás nélkül
 vagyon, bizonyára fastyu az. Hebr. 12. 8. Ezekből már, szük-
 ségképpen következik, hogy ha a' hiveken forgó dorgá-
 láoc, az az, keresztec és próbác Isten Atyai szerelménc
 jelei s' bizonsági; ennekokáért; a' sok proba keresztec sok és
 bölcséges szerelménc jele és bizonsága. Tudjuk is jól
 hogy Istennec a' mentül nagyobb s' kedvezőbb szerelme-
 tésim forgottac eleitől fogva legtöbb keresztec próbác,
 mint a' szent Patriárhác, Ijób, David, Pál s' többeknek
 példájoc meg mutatják.*

Másodice oka ennec ugyan Isten részéről, mert sok az ő
 kegyelme az Igaz Hivekben. A' sok kegyelem sok gya-
 korlódást kíván, hogy mint a' veszteg heverő jó czközöc,
 kézségoc rosdában ne esenec, izú, moly, s' egyéb veszfű-
 beléjoc ne esék: ha e'ett-is ki tisztuljanac belőlle. Ez a'
 gyakorlódás pedig, nem csak a' vélece élésben kereske-
 désben áll, hanem a' mi vesztegűnkhez képest, az ezekre
 való gyakorlódásokban-is, mely kíváltk éppen az
 dorgálóc által szokor lenni, mint hogy egyéb ritkán fog-
 chezképest a' sok kegyelem mellé sok a' félc őszton sok
 kíván-

ráspolyozás, rosdából való csinosgatás, csiszolás, kenés
fenés kíváncsiat mint a le-törtt heverő meg rosdálódott
fegyverekhez. Ezt tapasztalta volt meg magán David sok
keserű próbái után, erről mondja: *Jómra volt énnekem*
v. 7. 1. *hogy én sanyargattattam, hogy meg-tanulnám a te parancsolati-*
dai: Ennek felette, arra-is néz a' bölcs Ur Isten, hogy az
ő Igazziban alattomban sok lévő ajándékok kegyelmek
nap fényre jöjenek, és híressek legyenek e' világon. Így
maradt örök emlékezetben az Abraham nagy hitis a' mel-
lett lévő sok szép kegyelmi Istennec; így a' Job *túrése*. Im-
már pedig valamint az szőlő gerezdekből sok nyomással,
tapodással; és erőss fajtólással jó s' facsarodica az édes must;
ennek felette, miképpen a' titkos jó Vitéznec, vitéz volt-
tát a' sok úrközet, harczolás nyilatkoztatja ki: így az Isten
nallunc lévő sok kegyelminec szív vidámitó édes borát a'
sok nyomorúságoknak szoros fajtója facsarja ki belőlünk
s' a' sok lelki harcz mutatja ki, ki minémű jó lelki vitéz köz-
zülünk. Végezetre olly vesztettek is vagyunc mi, hogy a'
sok kegyelemmel nagy hamar el-hiszfűz magunkat: gya-
kor csapkodás kíváncsiat azért, a' Sáránnac Angyala, s'
2. Cor. 12. v. 7. &c. több sok nyomorúságoc által, mint szent Pálnac.

2. Oka a' Hiveknec részéről, mert sok az ő bűnőc; sok-
nac kell tehát a' veszfűzőésnek is lenni. Ennek felette
minden bűn egy egy mérges ital, noha az a' bűnősnec méz-
nec teccic, mint a' Juhnac az seppedékekből nekedett
ama tekintettel ékes kővér fű, a' melyről a' halálos mértelt
fel-szija: az Urnac dorgálási pedig, az nehéz keresztec és
próbác, erőss terjéc, méreg ellen való fő orvosás. Ha a-
zért a' Bűnősnec magát meg nem oja, és gyakran el-mégyen
a' vétkeknek méteyére, s' sokat szij-fel abban; nem lehet
külömben, hanem ő szent Felségénec az méreg űző or-
vosás.

vosághoz ha keserve is az a' veszfűzőhöz gyakran hoz-
zá kell nyulni, és sokat s' sokszor kell bé a' betegnec adni
abban. Am kiáltozzon az, ám nyughatatlan kodjéc, han-
kodjéc a' nyomorúságoc tűzében; hiszem sokkal jobb ő
néki itt izzadozni, hogy nem mint a' pokol tűzében jaj-
gatni: könnyebb e' világon az egy szempillantásig tartó ko-
holódást tenni, hogy nem a' következendőben őrdöckön.
2 Cor. 4. 17. őrdöcké kinlódni: job a' Bűnősnec minden bűnét el-vefz-
teni, hogy nem mint Istennec egy kisebbic fiát leányát.

Ugyan a' Hiveknec részéről való oka ez is az Igaz sok
Gonoszszinac, hogy e' világnac s' testnec szemfényvesztő
kíváncsi, ábrázolja és eg' eb maga kellesté mellyeckel müt
meg meg annyi szulákokkal az Isten Hivehez ragaszkodot,
bojtorkodot, az odafel valóktól, a' mennyiektől s' a' lel-
kiektől el-vonsza őket ide alá a' földiekre, s' ugy magához
szorítja, csatolja hogy őrdöcké valókra csak el ritkán emel-
hetic fejeket. Ezek a' szulákok mondó igen sokac. Sok vag-
dalás, metélés, gyomlálás, szaggatás kíváncsiat azért, míg
ennyi kőrdőzésekben fel-oldoztathatnac, s' ki-feselhennec.
A' nyilván látni való dolog, hogy még magoc az Istéfélok is
csak mi keves bántódásokra, sőt ha ugyan alkalmassént
nyomja is a' nyomorúság nyakokat, nem könnyen unjác
meg e' világot, s' idegenednec el tőle, a' fűstől a' melegsége-
ért el túrtjuk. Azért a' bölcs Isten a' keresztek, próbákat
rajtoc meg-sokasítja, mind addig míg meg-keferdic éle-
tec s' magokat is meg-unjác. Ah mely mélyen gyűkerezet
tővis e' rosz világ szerelme az emberi szívben! Sok ást vé-
selt szűkséges addig tenni, míg azt ki téphetni szaggathatni
belőlle: s' még pedig csak egy kis gyűkérel is ottan ki-
ujul, nő, ha szüntelenül ki nem tépic, hánnyac azt! Az
Israel fia, mind el túrtéc volna Egyiptusban amiaz első

18.

Igazak forsa.

nyomorgatásokat; noha hova lehetne szörnyebbec, mint hogy tanácsot tartottac ellenec miképpen szakaszák magvokat: a' Bábackal egész minden férfi magzatyikat az szülés közben meg akarjác vala fojtani: az után vizben is hanyác s' oda fulasztatác azokat. Az egyéb fok taczczoltatást is, cár gyúrást, pallérocs korbácsolást, egy előben mind el nyelic vala, annyira a' hoz a' földhöz ragadott vala a' lélek; de hogy olztán felette igé meg fokasula a' téglá szám.

Exod. 3. 9. a' pelyva keresés, az ostor, tömlőcz rajtoc, ugy kezdéc ott lakásokat meg-unni, és Isten eleiben *szűrt kiáltások* felbocsátani, a' szabadításért, és az ígéretnec földére béviteléért.

3. Oka, az Ördög és a' Világ részéből; mert fok az ō gyűlölséges, kegyetlenséges, s' inceselkedécs, a' Hivec ellen. Az Ördög mint ama' fene szűvő rivó oroszlan ugy kerengi őket, keresvén kit nyelhesen béközzölle. Mester ez igen a' fokezer praktikáknac kigondolásiban; a' mellyért az Isten lelke az ō inceselkedést *mesterségek* nevezé. A' Görög szó *μετριο*; mely tulajdonul annyit részen, mint valakinek útban a' lesből meg-ütése, rá rohanas a' honnan ravalzúl, csalárdul való cselekedet, forralást, inceselkedést jegyez. Mely előnkben adja, hogy mind igen fok az Ördög gyűlölsége, dühösége ellenűnc, mert *mesterséges*, nem mesterség: s' mind penig igen mélységes ravalzsággal való, mert *μετριο*.

Job. 15. 19. *világ*ból való voltatoc volna, e' világ a' mi övé szeretné azt; de mivel hogy nem e' világból való vattoc, hanem en választottalak tiktet e' világ közzől, annakokáért gyűlöl tiktet e' világ. Mely mind kettő, ha mikor hozzánc nem férne-is, a' hitetlen Dalilá! a' magunc teste, az árul-el s' ad ki, ez utánunc lefesködő kegyetlen Philisteusoknac: kik minden veszélyt szorongatást, faggatást tesznec rajtunc. Az igaz Hivec, mint-

Igazak forsa.

19.

Minta a' halac (kik ugyan azok is Istennec, mint Idvezé-
tőnc monda Péternec: *ez után élő embereket fogsz*) halá- Luc. 5. 11.
szálsal fogatnac meg. Minta a' halátszaskor azért, a' fok Var-
jac, Hollóc elszoktác a' partokat s' lapályokat lepni, lefvén
mint kabdoshasác s' faldokolhasác a' halakat: Ennec fe-
lette mint az Abrahám áldozatjánac husát, a' madarac an-
nyira estéc mind nap estig, hogy alig győzte azokat elker-
getni s' üzni arról: Igy dongnac minket a' lelkilegyec, a'
ragadozo Hárpiác, az Ördög és e' világ. Hogy ne valná-
nac tehát illy fok nehéz terhes okokra nézve *Sokac az igaz-*

Hafznac a' Tanuságnac. *Előszór*, közönséges Hafzna, Hafzna.
Czáfolás. Meg-csáfolja e' Tanuság, e' Világ itéletit: E' Vi-
lág midőn látja az Istenféloknek fok ezer tzerencsétlen-
ségeket, a' rajtoc forgó fok keserves próbákat, azt véli hogy
nincsenec veszetebb emberec e' földön. azoknál, és
csak hafzontalan főt káros az kegyes élet e' világon, mint
Malachiás szavokat bé-hozá. A' David Gonosz akaróji azt
mondta e' felőlle, hogy el-hatta Isten, az ō átkaszállot rejá, Psal. 41. v.
le-eset nem kél fel többé. A' mikor Absolon, a' fia kergeti vala
penig, azt jelenti hogy így szollottac: *Sokan mondjác* ugy-
mond az én lelkem felől, *nincs ő neki szabadulása a' Jehovától*.
Meg-ütköztec e' köben még a' Ijob Baráti is, noha deré-
tudós s' kegyes embereknek láttatnac-vala lenni. Még az
Isten szíveszerént-való Propheta király-is a' David, *csak nem*
így szollott a' mind fellyebb meg értőc. Meg emlekezzéc
azért minden, te leg-főképpen Világtalan Világ, e' Tanu-
ságról, és annac Okairól!

Műfőszór, Kiváltképpen való Hafznainkra is szolgál e'
Tanuság.

1. Jó cleve-való Meg-intés ez, hogy ha illy fok Gonosz-
C 2 12 az

szi az Igaznac, harezhoz készüjön tehát minden Igaz, minden Istenfélő ember. Nem kezdődött még el? vagy nem veszed elszedben, e' világ édesgetése és szereteti miat; miként Izrael Egyiptusban sok ideig, mint meg értőc fellyeb; vagy kedvez Isten gyengeségednec, várván míg készülegcz; vagy pedig talám nem kezdte még keresztyén-né lenni, mint Agoston szól. Melyhez képest, én a' tanács főt nem én hanem az Apostol. 2 Cor. 13. v. 5: *Késéres meg magadat, ha vagy vagy nem hitben: próbáld meg (ig'y kétszer is bagya) magadat: a' vagy nem esmérde magadat hogy a' Jésus Christus te benned vagyon? hanem ha meg-vettett vagy. Ha pedig készülni kívánsz, a' hol arra is az Apostolnál a' tanács: ol-*

Eph. 6. 13. *tözd-fel Istennek minden fegyverét... az igaz mondást, az igazságnac minden fegyverét, a' békeség Evangeliumánac sárnyát, a' hitnec paísfát, az idveségnec sífakját, a' lelki fegyert, minden ké-réssel és könyörgéssel: hogy meg-álhass' veszedelmes időben.*

2. Amaz Isten bántó, s' kegyelség mocskoló fok féle kápolódások nyelteti el ez tanúság az igaz Hiveckel. Nem kevés, egyébként istenes emberek, ha kivált-képpen fok és nehéz nyomorúságoknak s' egy mást tolyó nyafal. 4. 2. 8. valáknac hánykodó tengerére vettetnec Dáviddal, oh menyí bolond szokat facsar ki a' fojtogató keferűség belőlőc! *lám nem volt Istennek büntősebb Fia leánya nálamnál! el-vetett talám ő szent Felsége! nem kellet már neki! oh holtam*

Job. 3. *volna meg az anyám méhében! mint Job és Jeremias átkozódta-nac.* Ha mikor ez késértetben forgunc, jusson eszünkben Jer. 20. 14. *ez szép Tanúság!*

3. Egy néhány rendbéli Vigasztalásoc vagyon itt a' hi-veknec. *Először*, hogy a' fok Gonoszoc, próbác, keferűséggc e' világon az Igazforlá; és e' képpen Isten szerelménec jec-gyci. *Másodszor*, hogy fokac lévén a' bűnőc bennec, azok tiszté-

isztéttatnak ki a' sok kéreft viselése által. *Harmadszor*, hogy a' sok kegyelmec gyakoroltatnac a' kegyes emberekben, hogy rosdában ne essenec azok; vagy ha belé-essenec, tisztogattassanac, csinoséttassanac. Ennec felele, hogy u-gyan azoc, rejtekből nap fényre hozattassanac, s' fény-nec az Ecclesiában: hogy azockal egy-is közüllőc ne ke-vélkedgyéc, a' ki kezdte volt is, szarva le-nyomuljon, és alázatóságban járjon. Végezetre, a' mi a' deréc dolgot il-leti hogy mind azokból ki-szabadítja az Igaz a' Jého-va, a' mint az keferő hirtétel után a' Dávid rekesztékje tartya: *Sok gonoszszí az Igaznac, de mind azokból ki-szabadítja őket a' Jého-va.*

Igy végezém el Isten kegyelméből Tanérfomat. Szia-tén most emlérem az igéket, mellyekből tanérec. Mellyec felett meg-értőc. 1. micsoda Igazról szóljon itt, az Urnac lelke; s' holott minden Igazakról Hivekről mondja ezt, mi az oka hogy így csak egyes számban ejti a' szót: *Igaznac*; nem Igazaknac? 2. Micsoda Gonoszoc ezek? 3. Miért sokak? Tanúságunc ilyen jöve-ki: *Nem hogy az Istennek Szerelme-si is ki-fogattatnac volna, a' teméntelen sok lelki resti bántódá-soc vagy próbác alol e' világon; de inkább ha kik,ők terheltetnec leg bővebben ezekkel.* Ezt meg-erősítvén, rendel elő-szám-lálám az Igaz fok Gonoszszinac *Okait*, tudnia illic, miért sokak azok: Leg elsőben is, Isten részéről; Másodszor, az Igaznac részéről, Harmadszor, az őrdög és e' hitetlen világ részéről. Illyen rendel: 1. Mert fok az igazakon, az Isten szerelme. 2. Sok bennec az ő kegyelmec. 3. Sok az ő bűnőc fogatkozásoc. 4. Sok az őrdög s' e' Világ dű-hőisége, és incselkedése utánnc. Mind ezekből a' mi lel-ki Hasznunkra, 1. *Czáfolás.* 2. *Eleve-való Meg-intés.* 3. *Enyhítés,* és 4. *Négy rendbéli gyönyörűséges szép Vigasz-talás jöve-ki.*

Nem érhetéc a' deréc mézzére a' szép Leczkénec, a' mint el-olvasám: *de mind azokból meg-szabadítja őket a' Jehova;* de el-érte ez előttűnc szomoru zséjlyében fekvő. Christuf-ban ki-mult néhai Tekintetes és Nagyságos L O N Y A I S U S A N N A Afzszonyom, Tekéntetes és Nagyságos B O C S K A I I S T V A N Uram, szerelmes Házas-társá-nem elmebéli Tanúsággal csak; hanem világos meg-kostolással, tapasztalással: mely élő *Commentarius* Magyarázat-is ez szent *Textus*. Es mivel ez minden szín méznél édesb gyönyörűséges vizeket, senki elebb s' külömben nem kof-tolhatja, hanem a' ki először amaz elől lévő keferű *Maráb* vizet bővönn itta, mint hogy ugy rendelte Isten: Ez Ur-ban el-alutt Afzszonyunknak-is, az igaz ítéletű Isten, bő-vön jutatot volt ez keferű italban. Kit még jo eleve gyer-mek korában, (a' mint születésétől fogva jól tudom-) a' nyomoruságoknak, s' keresz-t-víseléseknek fanyaru víz-szeje alá fogot; s' az ultától fogva o sztán ritkán hagyott próbálás nélkül, egész az ideig, hogy az ő mennyei édes Attya, Lelkét kezéhez vőtte: a' mikor o sztán, *sok* gonosz-szi után, az ő rök nyugodalomban iktatta-bé: s' most már ott ő röl, s' vigad vég nélkül, a' dicső szent Angyaloknak, s' idvezült Lelkeknek, és azok között Méltóságos szerelmes édes Attyának, Anyának s' több keresztyén Elcinec, Ro-konságának boldog seregében.

G E N E A L O G I A.

Már a' szokás szerént a' *Genealogiát* számlálom elő, s' abban végczem. Nem lézecz hozsizu beszédű, a' mint hogy nem-is szűkséges, holott nem igen régen csak nem egy mást ott ő rő szomoru alkalmatóságokkal, leg elsőben az Urban-boldo-

boldogult idésbic Nagy Afzszonynac néhai Nemzetes B á -
thori Kata Afzszonyomnac, 1641-dikben. 2. Maji, Vásáros
Naménban; az után csak négy éfztendővel Tekéntetes és
Nagyságos Varkocs Margith Afzszonyomnac néhai Tekén-
tetes és Nagyságos Lonyai Sigmond Uram szerelmes első
feleségénc 1645-dikben 30. Mai Aranyas-Medgyesén; és
ezek után ez Familiának nem kicsiny meg homályosodá-
sára, a' boldog emlékezetű, éfzes, ckoós, Hazája nagy hasz-
nára, s' dicséretire születtetett Tekintetes és Nagyságos
L O N Y A I S I G M O N D Uramnac nekem kiváltkép-
pen való s' Atyám helyett becsüllendő kedves Patronus-
somnac 1652-dikben, 14. Septembris ugyan Aranyas-Méd-
gyesi Házánál celebrált s' lőtt pompás temetések felett, a'
Lonyai, Varkucs, Báthori és több Nemzetiségeknek s' Fa-
miliának (mellyec ez előttűnc fekvő Afzszonyunkban
concurrálrac) Historiájokat és Rendeket, a' mint *Original*
Levelekből ki-fzedeggettenec, bő beszéddel, elő-izám-
laltam. Mellyeket-is, az ackori alkalmatóságokkal tété-
tett Prædicatioimmal egyűt, ha még Isten ez igen el-ron-
gyolodott s' alig akadott életemet tovább nyujtani, mélt-
oztatric, s' rá segéll, szándékomban volna, hogy szem elci-
ben ki-adnéc.

Atyai ágról-való *Genealogiája* ez mi boldog emlékezetű
Afzszonyunknac, a' menyére én tudom s' értem, ez, mel-
lyet az nagy gondviseletlenség miat nem-is viherni igen
fel: Szerelmes édes Attya volt az elébb említett Teként-
tes és Nagyságos Lonyai Sigmond, utólban meg-hólt Csá-
fár Urunc ő Felsége belső fő Tanácsa, és Bereg-Várme-
gyénc Fő-Íspánja, ki halála előtt nem sok éfztendőckel,
Palatinuságra-is candidáltatott volt. Ennec Attya, amaz
híres neves, nagy Törvény tudó Lonyai István. Ez Fami-
liában

Nabam voltac több nagy emlekezető Urak-is, mint Lónyai Farkas, s' többec.

Ezen boldog emlekezető Lonyai Sigmondnac édes Anyja, ugy mint ez Afzszonyunknac Szép-anya, volt a' jó hírrel nével tündöklő *Báthori Kata* Afzszony, nekem édes Anyám gyanánt lévő Patronám. A' Bathori Nemzetnec, menyire végére mehetni, Genealogia, *continua serie* ez: Volt el igen régen egy *Báthori Bereczk, András* nac fia; kinec fia, *János, Lukács és Peter*, mely *Petertől* származtak, az Ecsedi vagy *Nyíri Bathoriac*. *János* nac volt fia. *László*; *Lászlónac Szaniszló*, kiről *Szanitzló* fiaknac neveztetec a *Bathoriac*. Ennec *Miklós és János* voltac fia; *Miklósról* származott a' *Somlyai Bathoriág*. *János* nac fia volt *Peter*; *Peter* nec *Elek*, előbb említett *Bathori Katánac* édes attya. Ugyan ezen *Bathori Kata* Afzszonyomnac, anyai Nemzetsége volt a' régi és becsülletes *Jakesi Familia*, kiről én most nem szólhatok. Volt édes Anyja ez előtt tunc halva fekvő Afzszonyunknac, a' Boldog emlekezető *Varkocs Margith*, kinec Attya a' néhai Tekéntetes és Nagyságos *Varkocs György*; annac Attya, Tekéntetes és Nagyságos *Varkocs Miklós*; annac *Varkocs Tamás*, ki a' Nagy Prinyi *Peter* nec idejében jött volt bé Silefiából ez Országban, és ennec *Egri Fő Kapitánja* volt; az után *Frater György* kinecstartó és *Erdélyi Gubernator* idejében, *Varadi Fő Kapitány*, és *Isabella* idejében is azon Tisztben, s' egyszer s' mind *Bihar-Vármegyé* nec fő *Ispanságában* is szolgált az Orzágnac. Anyja Méltóságos néhai *Varkucs Margith* nac, volt az Tekéntetes és Nagyságos *Bedegi Nyári Barbála*, néhai Tekéntetes és Nagyságos *Nyári Pálnac* utólbí *Egri Fő Kapitán* nac *Leánya*. Kiről is az idő többet szólnom nem enged.

Thol

Ihól menyí fok nagy híré névü méltóságos, fényes Nemzetségekből, ugy mint *Báthoriból, Varkocsból, Jakesiből, Nyáriból, Telegdiből, Törökből* vött volt eredtet, ez *Christusban* elnyugott Afzszony! ugy annyira, hogy ha valakire ez mi Nemzetünkben, Nemzettségért és a' béli régi híres neves tekintettségért s' fényességért, a' Halál előtt valaha személy-válogatás lehetet volna; itt valóban talált volna a' mire nézhetet volna; de vak a' halál, nincs szem; szíve fincs, hog' megindúlhatna liánakodásra.

Adattartott volt házasságra Isten törvénye szerént, Tekéntetes és Nagyságos *Bocskai István* Uramnac, tizen három vagy tizennégy esztendő korában: éltenecc ő Nagyságoc együt nagy egyességben és szeretetenben tizenkilenc esztendeig, s' egy néhány holnapig; (a' tegnapi nap éppen húsz esztendeje múlt) Mely időt is leg nagyobb részént, az igaz és bölcs ítélő Isten nec tanácsából, sok keserves nyavalyákkal és nyomorúságokkal töltöt. Elvégtére osztán, halálos betegségben elvén, és igen megnehezedvén, nagy békeséges maga túrtetési, édes mennyei Attyához való sürü fuhászkodási s' könyörgési közben, fok nyomorúsággal faggatott testének romlandó sátorát, szerelmes édes Férjének, s' Méltóságos kedves Testvér. Öcséinek holtig-való keserűségekre, le tőtte ez jelen lévő 1656. dik Esztendő nec Pünköszt Holnapjában, annac 10. dik napján; Elettenecc 34. dik Esztendejében: lelket a' *lekeo Attyának*, a' ki adta volt azt, csendefsen és vigan megad. Heb. 12. g. ván, hívart és meg hidegedett Tetemét pedig Szerelmes édes Férjének kezeire bízván, tisztességes el-takarásával okáért, jövendő boldog fel-tamadásnac reménysége alatt. Melyben minket is velle edgyütt, a' mi kegyelmes Istenünk részeseccsen! Amen!

F E G E.

Az Authornac jelen nem lehetése miat esett dere-

kalab fogyatkozásoc s vétkek a Nyomtatásban.

Előljáro Beszéd.

Pag. 1. l. 8. leg. nagy csudávo!

2. l. 9. leg. önkéjeken

6. l. 11. leg. az ütközetig

Serva Domine.

Az Titulusban p. 5. leg. s Oktatási

Eötödik Jaj.

P. 3. l. 19. leg. ugyan szokásban mene

4. l. 15. leg. volnánac

23. l. ult. leg. méltoknac

25. l. 26. leg. Manasses idétt

A többbit a, oitelerő Olvasomacástol is meg-jobbéhartia.

29. l. 26. leg. Bé-nyelték

33. l. 26. leg. következését

34. l. 21. l. A jó tanácsos (maradt

41. l. 19. leg. s minden azoktul ránk

42. l. 30. leg. s meg-fenyétésec által

Igazak Sorfa.

Pag. 3. l. 21. leg. családtság

6. l. 18. leg. 2. erre

16. l. 8. l. alattomban lévőfok

22. lin. 8. leg. valófagos meg-ko-

24. l. 10. leg. Leukus. (stolással)

